

Savez komunista Jugoslavije u borbi za ostvarivanje opštenarodne odbrane

(»VOJNO DELO« br. 3/76)

... U ukupnom socijalističkom razvoju našeg društva izgradnja i jačanje odbrambenih snaga imali su vrlo istaknuto mesto. Opštenarodna odbrana stalno je bila nerazdvojni deo društvenih napora i aktivnosti. Za Savez komunista bilo je to područje njegovog intenzivnog, konkretnog i vanredno uspešnog angažovanja.

U podizanju odbrambenih sposobnosti našeg društva postignuti su izvanredni rezultati i stvorene su čvrste idejno-političke i društveno-ekonomske osnove za još brže i efikasnije jačanje svih komponenata opštenarodne odbrane. Kada se imaju u vidu složeni uslovi u kojima je delovao SKJ i mnogobrojne ekonomske, političke i socijalne teškoće i deformacije sa kojima se naše društvo suočavalo u svom socijalističkom razvoju, očigledno je da su ostvareni rezultati tim značajniji.

Ostvarivanje opštenarodne odbrane zahtevalo je, u izvesnom smislu, nov odnos organizacija i rukovodstava, pa i najviših foruma SKJ, prema organizovanju društva za odbranu.

Odbrana je, razume se, i ranije uvek bila predmet osobite pažnje SKJ. Svi kongresi, konferencije, posebno najviša rukovodstva KPJ, odnosno SKJ, odbrani su davali jedno od najznačajnijih mesta, naročito u situacijama kada su neposrednije bili ugroženi nezavisnost i suverenitet zemlje.

... Podruštvljavanjem odbrane stvoreni su uslovi da radni ljudi i radnička klasa postanu stvarni nosioci odbrambenih aktivnosti društva, a samoupravni društveni sistem pruža objektivne mogućnosti da se maksimalno iskoriste sve ljudske, materijalne i moralne snage društva za odbranu. Pozicija radnog čoveka u opštenarodnoj odbrani određena je njegovom pozicijom u ostalim oblastima života, pa njegov samoupravni položaj u društvu čini osnovu naše opšte spremnosti i sposobnosti za odbranu, a ostvarivanjem njegovih samoupravnih prava u odbrani otvoreno je još jedno novo područje za njegovu afirmaciju, inicijativu i stvaralaštvo, čime je i integritet čoveka kao samoupravljača bitno upotpunjen...

... Ni jedan drugi koncept odbrane nije tako neposredno povezan sa društvenim razvojem i promenama u oblasti ekonomske, socijalne i kulturne politike i drugih oblasti društvenog života kao naša opštenarodna odbrana.

»Nastala u narodnooslobodilačkom ratu i socijalističkoj revoluciji i razvijena u socijalističkim samoupravnim društvenim odnosima, opštenarodna odbrana Jugoslavije je izraz njenog socijalističkog samoupravnog društvenog bića, nezavisne i nesvrstane spoljne politike i zajedništva naših naroda i narodnosti zasnovanog na punoj ravnopravnosti i bratstvu i jedinstvu«, i kao takva je postala funkcija svih subjekata našeg društva i nerazdvojni deo ukupnog društvenog življenja i aktivnosti.

Zbog toga su odbrambena moć našeg društva i njegova sposobnost na svenarodni otpor sasvim neposredno uslovljeni rezultatima ukupnog društvenog razvoja — od materijalne proizvodnje do kulturnog stvaralaštva, a jačanje i razvijanje odbrambenih sposobnosti društva se neposredno odražavaju na njegov dalji samoupravni društveni preobražaj.

Iz tih saznanja su proizlazili i mnogobrojni složeni zadaci svih svesnih socijalističkih snaga, pre svega Saveza komunista u izgrađivanju i razvoju opštenarodne odbrane. U mnogo čemu oni su bili određeni u međunarodnim odnosima, a prvenstveno našom unutrašnjom situacijom i složenim zbivanjima na ekonomskom, političkom i socijalnom planu...

... Akcijom SKJ razbijene su glavne antisamoupravne i kontra-revolucionarne snage i prokrčen je put daljem uspešnom razvoju samoupravljanja. Jačanjem prava i odgovornosti društveno-političkih zajednica, radnih organizacija i drugih subjekata u društvu i odbrani očuvano je moralno-političko jedinstvo naših naroda i narodnosti, radnih ljudi i građana, zasnovano na jedinstvu interesa i ciljeva, na visokoj svesti i spremnosti za odbranu slobode, nezavisnosti i integriteta Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Na tim osnovama je učvršćeno i jedinstvo sistema odbrane i stvoreni su uslovi za njegovu dalju izgradnju na samoupravnim odnosima...

... Kako se razvijenost ili nedovoljna razvijenost samoupravnih odnosa u društvu neposredno odražavala i odražava na odnose u odbrambenim aktivnostima, otpori našem samoupravnom kursu bili su istovremeno i otpori opštenarodnoj odbrani. Utičući na društvenu svest, politička i ideološka kretanja i sukobi neposredno su se odražavali i na svest o odbrani. Time što su negirale i slabile ulogu radničke klase i radnih ljudi uopšte, sve negativne tendencije u dru-

štvu, sa kojima se Savez komunista obračunao i obračunava, bile su usmerene i na slabljenje opštenarodne odbrane i njenu afirmaciju.

Područje opštenarodne odbrane bilo je, doduše, najotpornije prema svim vrstama negativnih idejnih i političkih pojava u društvu i u Savezu komunista i, istovremeno, područje najdoslednije revolucionarne akcije članova i organizacija SKJ...

... Odbrambene aktivnosti mobilisale su komuniste i građane na otpor negativnim tendencijama u društvenom razvoju i jačale svest o neophodnosti jedinstva naše društvene zajednice i o sudbinskoj povezanosti svih naših naroda i narodnosti.

Otuda se opštenarodna odbrana ispoljila kao snažna brana svim negativnim tendencijama i veoma značajan činilac daljeg razvoja i jačanja bratstva i jedinstva naših naroda i narodnosti, koje je uvek bilo jedan od osnovnih preduslova snage i efikasnosti opštenarodne odbrane i »najača poluga našega daljnega razvitka, najsnažnije oružje«...

... Nova ustavna rešenja garantuju radničkoj klasi preovlađujući i neposredan uticaj na sva društvena zbivanja i odnose, proširuju prostor za samoupravno odlučivanje i upravljanje i otvaraju mogućnosti da građanin sve više postaje aktivan nosilac vlasti i upravljanja društvenim poslovima.

Sledstveno tome, novi ustav snažnije utvrđuje i samoupravno pravo radnih ljudi na odbranu i dovodi čoveka u aktivan i stvaralački položaj...

... U skladu sa svojom društvenom ulogom, SKJ je sistematski i neprestano izgrađivao idejno-političke osnove opštenarodne odbrane i određivanjem zadataka stalno podsticao i usmeravao aktivnost članova, organizacija i rukovodstava SK u ovoj oblasti društvenog života. Kao i uvek ranije, inicijator tako usmerene akcije SK bio je drug Tito, koji se, kao što smo videli, u mnogim svojim govorima i istupanjima stalno i odlučno zalagao za izgrađivanje i jačanje svih komponenata opštenarodne odbrane na samoupravnim društvenim osnovama kako bi ona »postala briga, pravo i obaveza svakog radnog čovjeka, a Jugoslavija neosvojivi bastion za svakog agresora«...

... Široko bavljenje konferencija SKJ i intenzivno angažovanje Predsedništva i njegovih tela na ostvarivanju opštenarodne odbrane odražavalo je veoma intenzivnu opštu aktivnost koja je u vezi s ovim pitanjima ostvarivana u Savezu komunista u celini. Jer, opštenarodna odbrana je bila predmet raspravljanja i odlučivanja na opštinskim, međuopštinskim, pokrajinskim i republičkim konferencijama SK. U njenoj realizaciji su se angažovali centralni pokrajinski i opštinski

komiteti i njihova tela. O njoj se raspravljalo i na mnogobrojnim savetovanjima i seminarima u Savezu komunista. Jednom rečju, gotovo da nije bilo pitanja iz opštenarodne odbrane ili akcije u njenom ostvarivanju na kojima se, na ovaj ili onaj način, nisu angažovale organizacije Saveza komunista.

Angažovanjem na najznačajnijim pitanjima u vezi s podizanjem borbene spremnosti Armije i dogradnjom i realizacijom koncepcije opštenarodne odbrane, Savez komunista u JNA dao je značajan doprinos opštedruštvenim naporima na području odbrane i ostvarivanju opšte društveno-političke uloge SKJ. Svojom stručnošću i zalaganjem komunisti u JNA su veoma mnogo doprineli i organizovanju opštenarodne odbrane u društveno-političkim zajednicama, radnim i drugim organizacijama, a time i daljoj afirmaciji ugleda i jačanju neraskidivih veza Armije s narodom, produbljivanju njenog narodnog i revolucionarnog karaktera...

...Pored vidnog napretka u dogradnji, organizacionom učvršćivanju i modernizaciji JNA i teritorijalne odbrane, ostvareni su vidljivi rezultati i u organizovanju drugih, tzv. nenaoružanih, odbrambenih struktura i organizacija. U celini uzev, odbrambena organizacija društva je poprimila značajne odlike celovitog i jedinstvenog sistema političkog, vojnog, ekonomskog i drugog odbrambenog organizovanja i delovanja. Pa, ipak, u organizovanju nekih odbrambenih aktivnosti nisu savladane ni neke početne teškoće...

...Savez komunista, avangardna politička snaga u borbi za samoupravni socijalizam i za dalji progresivni razvitak društva u celini, iz svih okršaja sa antisocijalističkim snagama izašao je jači i čvršći nego što je ikad bio. Time je učvrstio svoju vodeću idejnu poziciju u društvu, pa, prema tome, i na području opštenarodne odbrane. Takva njegova uloga je preduslov za dalji uspešan razvoj našeg društva u pravcu socijalističkih društvenih odnosa, sistema samoupravljanja kao celine i svih ostalih socijalističkih snaga, Socijalističkog saveza, sindikata, omladine itd. Samo jak, organizaciono čvrst i idejno čist Savez komunista može predvoditi, usmeravati i štiti našu revoluciju...

...Isto kao i u drugim oblastima društvenog života, i u opštenarodnoj odbrani borba za ostvarivanje vodeće idejne i političke uloge Saveza komunista mora biti zasnovana na većem i odgovornijem angažovanju organizacija i rukovodstava SK. Uspeh u njoj biće utoliko veći ukoliko Savez komunista u isto vreme učini odgovornijim za oživotvorenje svojih stavova one komuniste koji se profesionalno bave poslovima na području odbrane i čiji je uticaj na realizaciju koncepcije sasvim neposredan i stalan...